

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για την κύρωση από τη Βουλή των Ελλήνων του «Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την προσέγγιση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η Δημοκρατία της Μολδαβίας αποτελεί εταίρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας (ΕΠΓ) και συμμετέχει ενεργά στην Ανατολική Εταιρική Σχέση, ήτοι την πολιτική που αναπτύσσει η ΕΕ με τις έξι πρώην σοβιετικές δημοκρατίες: Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Γεωργία, Λευκορωσία, Δημοκρατία της Μολδαβίας και Ουκρανία.

Στόχος της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης είναι η στενότερη πολιτική συνεργασία και η σταδιακή οικονομική ενσωμάτωση με την ΕΕ των ως άνω χωρών. Το θεσμικό πλαίσιο των σχέσεων ΕΕ – Μολδαβίας στηρίζεται στη Συμφωνία Σύνδεσης και το αναπόσπαστο τμήμα αυτής, την Προωθημένη και Περιεκτική Περιοχή Ελευθέρου Εμπορίου (Association Agreement/ Free and Comprehensive Free Trade Area - AA/DCFTA), που υπεγράφη, επί Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, στο περιθώριο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες, 27 Ιουνίου 2014) και ετέθη σε προσωρινή εφαρμογή από 1^η Σεπτεμβρίου 2014. Η συμφωνία αυτή βρίσκεται στο στάδιο των κυρώσεων από τα κράτη-μέλη της ΕΕ. Αρωγοί στις προσπάθειες νιοθέτησης των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, που θα καταστήσουν δυνατή την επιτυχή εφαρμογή της ως άνω συμφωνίας, είναι τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, όσο και τα κράτη-μέλη της ΕΕ, σε διμερή βάση.

Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσεται η πρόταση της χώρας μας προς τη Δημοκρατία της Μολδαβίας για την σύναψη του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ των δύο Υπουργείων Εξωτερικών. Η διαπραγμάτευση του κειμένου εκκίνησε το 2010 και ολοκληρώθηκε το Μάρτιο 2014, το δε Μνημόνιο υπογράφηκε στο Κισινάνου, στις 8 Απριλίου 2014. Αντίστοιχα, άλλωστε, κείμενα, η Ελλάδα έχει υπογράψει με άλλα κράτη της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και συγκεκριμένα το Μνημόνιο με την Ουκρανία το 2009, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 2011, με την Αρμενία το 2013, το οποίο κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων στις 14.3.2014, καθώς και με τη Γεωργία στις 3.12.2013 και το Αζερμπαϊτζάν στις 16.6.2014, τα οποία ευρίσκονται στη διαδικασία κύρωσης.

Γενικός στόχος του Μνημονίου είναι η ενίσχυση της εμπέδωσης των δημοκρατικών θεσμών και της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, με παροχή τεχνογνωσίας. Ειδικότερα, αυτή μπορεί να αφορά τόσο την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, όσο και τη σταδιακή ενσωμάτωση και υιοθέτηση μέρους του ευρωπαϊκού κεκτημένου στον οικονομικό και εμπορικό τομέα. Το Μνημόνιο συνεπώς, επιδιώκει να αποτελέσει ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας, παρέχοντας την αναγκαία πολιτική υποστήριξη, αλλά και την απαραίτητη ευελιξία, ώστε να είναι λειτουργικό.

Το Μνημόνιο κυρίως προβλέπει (Άρθρο 1) τη δυνατότητα των Μερών να αναπτύσσουν αμοιβαία συνεργασία στους ειδικότερους τομείς που αφορούν την περαιτέρω προσέγγιση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας στην ΕΕ. Η συνεργασία αυτή δεν περιορίζεται στα Υπουργεία Εξωτερικών, αλλά παρέχεται η δυνατότητα επέκτασής της σε άλλα Υπουργεία και φορείς, που θα μπορούσαν να κριθούν κατάλληλα για την υλοποίηση της συνεργασίας αυτής. Βασικός στόχος του Μνημονίου είναι η ενθάρρυνση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την υιοθέτηση μέτρων και πολιτικών που θα εναρμονίσουν το νομοθετικό της πλαίσιο με εκείνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς τούτο να συνεπάγεται ενταξιακή πορεία. Ως μέσα για την επίτευξη του ως άνω στόχου αναφέρονται χαρακτηριστικά η ανταλλαγή εμπειρογνωμοσύνης, εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνογνωσίας στην υλοποίηση των πολιτικών της ΕΕ, που η χώρα μας διαθέτει, ως κράτος μέλος της Ένωσης επί τριακονταετία και πλέον.

Η εν λόγω συνεργασία εξειδικεύεται (Άρθρο 2) με την παροχή τεχνογνωσίας για την ανάπτυξη της θεσμικής υποδομής του μολδαβικού δημόσιου τομέα και την επαγγελματική κατάρτιση των δημόσιων υπαλλήλων, μέσω της παροχής συνδρομής και ανταλλαγής επισκέψεων εμπειρογνωμόνων, καθώς και της προετοιμασίας και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εκπαιδευτικών επισκέψεων, σεμιναρίων, κοινών σπουδών και ερευνών. Περαιτέρω, προβλέπει την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και δεξαμενών σκέψης, σε θέματα που αφορούν τη διαδικασία προσέγγισης στο κεκτημένο της ΕΕ. Η ως άνω απαρίθμηση των πεδίων συνεργασίας από το άρθρο 2 του Μνημονίου δεν είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική, δεδομένου ότι τα πεδία συνεργασίας θα προσαρμόζονται, καθώς νέες ανάγκες μπορεί να δημιουργούν νέα πεδία και, συνεπώς, παρέχεται το περιθώριο περαιτέρω συνεργασίας, πλέον των αναφερομένων τομέων. Με τον τρόπο αυτό καλύπτεται όλο το εύρος των ευρω - μολδαβικών σχέσεων και δίδεται η ευκαιρία στη χώρα μας, όχι μόνο να συνδράμει τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, αλλά και να προβάλει τις δικές της προτεραιότητες σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Στο άρθρο 3 του Μνημονίου αναλύεται το πλαίσιο εντός του οποίου θα πραγματοποιείται η διμερής συνεργασία, ήτοι μέσω τακτικών συναντήσεων σε υπηρεσιακό επίπεδο μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών, με σκοπό την προετοιμασία ετησίων προγραμμάτων δράσης, την παρακολούθηση των υφισταμένων δράσεων, τον

προγραμματισμό δράσεων του επομένου έτους και την επίλυση τυχόν προβλημάτων. Τα Μέρη διατηρούν, πάντως, τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζουν τις συναντήσεις και εργασίες τους, ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύπτουν, προκειμένου να αποφεύγεται η διοργάνωση τυπικών, γραφειοκρατικού περιεχομένου, συναντήσεων και ο προγραμματισμός να είναι ανάλογος των αναγκών.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στο άρθρο 4, που αφορά την χρηματοδότηση των προγραμμάτων. Η δυνατότητα χρηματοδότησης από τα διατιθέμενα από την ΕΕ Χρηματοδοτικά Μέσα προϋποθέτει την υπαγωγή των διμερώς εκπονουμένων προγραμμάτων σε αυτά, στο πλαίσιο των πολιτικών που αφορούν τη Δημοκρατία της Μολδαβίας. Η δυνατότητα αυτή διασφαλίζει, περαιτέρω, την συνοχή των προγραμμάτων και ευνοεί την ευελιξία ως προς τη χρηματοδότηση. Κρίθηκε, ωστόσο, σκόπιμο να παρέχεται, συμπληρωματικά, η δυνατότητα εκπόνησης και υλοποίησης προγραμμάτων, τα οποία θα εξυπηρετούν, βεβαίως, τον γενικό στόχο, αλλά δεν θα υπάγονται υποχρεωτικά ή ταυτόχρονα στον κοινοτικό προγραμματισμό. Για την ειδικότερη αυτή κατηγορία των προγραμμάτων προβλέπεται η δυνατότητα, χωρίς τούτο να είναι δεσμευτικό, χρηματοδότησης και από τους εθνικούς προϋπολογισμούς των Μερών, εφ' όσον οι συνθήκες το επιτρέπουν.

Το Μνημόνιο τίθεται σε ισχύ με αμοιβαία συναίνεση των Μερών (Άρθρο 5) και ισχύει επ' αόριστον, εφ' όσον κάποιο από τα Μέρη δεν το καταγγείλει γραπτώς.

Με βάση τα ανωτέρω, καθίσταται προφανές ότι η εκτέλεση του Μνημονίου συνάδει με τα εθνικά μας συμφέροντα, διότι παρέχεται αφ' ενός η δυνατότητα ενίσχυσης της συνεργασίας μας με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, την οποία η χώρα μας διευκολύνει, ώστε να εναρμονίσει τους θεσμούς της με τα πρότυπα της ΕΕ και αφ' ετέρου υπογραμμίζεται η θετική συμβολή της χώρας μας στην προώθηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης ειδικότερα, ενώ προφανής είναι η προώθηση της σταθερότητας στην περιοχή. Η ελληνική πλευρά, με το συγκεκριμένο Μνημόνιο, αποκτά ένα χρήσιμο εργαλείο στις σχέσεις της με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, με την περαιτέρω εμπέδωση σχέσεων εμπιστοσύνης και τη δημιουργία επιβοηθητικών δυνατοτήτων για την ανάπτυξη και των διμερών οικονομικών σχέσεων, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης των εμπορικών σχέσεων και των επενδύσεων ελληνικών επιχειρήσεων. Συγχρόνως, επιβεβαιώνει το έντονο ενδιαφέρον μας για τις εξελίξεις στη Δημοκρατία της Μολδαβίας, στην οποία δραστηριοποιούνται ελληνικές επιχειρήσεις και αποτελεί απτή απόδειξη του ελληνικού ενδιαφέροντος στην προώθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών σε τομείς όπως της πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας, δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων, εκπαίδευσης και πολιτισμού με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας.

Θέτοντες τα ανωτέρω υπ' όψιν της Βουλής των Ελλήνων και λαμβάνοντας, συμπληρωματικά, υπ' όψιν τόσο το άριστο επίπεδο διμερών σχέσεων της Ελλάδας με τη

-4-

Δημοκρατία της Μολδαβίας, όσο και την ενεργή συμμετοχή της χώρας μας στην ΕΠΓ, εισηγούμεθα την κύρωση του «Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας και του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την προσέγγιση της Δημοκρατίας της Μολδαβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2016

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Π. ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

N. ΚΟΤΖΙΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

X. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

N. ΦΙΛΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

E.

E. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

N. ΞΥΔΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

A. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ